

NOTITIE 12

Kiezen voor verantwoorde mobiliteit

WAT BIEDEN DE
VERKIEZINGSPROGRAMMA'S
INZAKE MOBILITEIT?

3 NOVEMBER 2023

Auteurs: Max Olzheim, Mees Paanakker,
Marc van Waarden, Hans Jeekel

Contact en website

info@labverantwoordemobiliteit.nl

www.labverantwoordemobiliteit.nl

Persbericht Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit

Mobiliteit in partijprogramma's: Beter bereikbaarheid maar gat in klimaatbeleid

De VVD isoleert zich in het (duurzame) mobiliteitsdebat en bereikbaarheid van voorzieningen en diensten wordt een kernthema. Dit en meer blijkt uit een analyse van de verkiezingsprogramma's van de belangrijkste politieke partijen door het Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit.

Uit de analyse zijn meerdere conclusies te trekken. Om te beginnen is congestie en de toename van het aantal files geen politiek thema meer. De meeste partijen lijken in te zien dat het hier gaat om individuele keuzes van mensen (om alleen in je auto de file in te rijden) en van werkgevers en bedrijven (om vooral dinsdag en donderdag te bestempelen als aanwezigheidsdagen en om alles op dezelfde tijd te openen en te sluiten). Alleen de VVD hanteert nog het doorstromingsjargon.

Goedkoper openbaar vervoer

Daarentegen wordt 'bereikbaarheid van voorzieningen en activiteiten voor iedereen met alle vervoermiddelen' - in de slipstream van bestaanszekerheid - voor alle partijen een groot thema. Hoe kun je zonder auto - en dat geldt voor een kwart van onze huishoudens - toch op een redelijke manier alle bestemmingen bereiken? Veel aandacht is er daarom voor (goedkoper) openbaar vervoer én voor normen voor goede bereikbaarheid. Goed nieuws voor de dorpen.

Klimaatmaatregelen

De VVD houdt - waar andere partijen mobiliteit zien als een mogelijkheid tot ontplooiing - sterk vast van aan de koppeling tussen mobiliteit en economische groei. Dat is goed te zien bij de luchthavens. Schiphol moet eigenlijk mogen groeien, en de VVD is de enige partij die Lelystad Airport nog wil openen. Meer steun krijgt de partij op rechts voor een minder scherp beleid voor het realiseren van de klimaatopgave bij mobiliteit. Deze partijen, maar ook de SP, maken zich vooral druk om de betaalbaarheid van klimaatmaatregelen. Dit in tegenstelling tot de partijen ter linkerkant, inclusief de ChristenUnie.

Geen meerderheid voor rekeningrijden

Interessant is dat er geen meerderheid lijkt te zijn voor rekeningrijden. Vijf partijen wijzen rekeningrijden gewoon af: de SP, de BBB, NSC, de PVV en het CDA. De VVD en de SGP zijn voor de meest eenvoudige vorm (die nauwelijks zal werken) en de overige partijen zijn voor de stevige vorm van rekeningrijden, met differentiatie naar tijd en plaats.

Gat in het klimaatbeleid voor mobiliteit

Met het wegvallen van deze mobiliteitsmaatregel en de wat lauwe steun voor het snel elektrificeren van het wagenpark, ontstaat er een gat in het klimaatbeleid voor mobiliteit. Het Laboratorium komt met voorstellen om dit gat te dichten. Zo wordt het tijd voor een uitvoeringsorganisatie voor verantwoorde mobiliteit, en tijd dat de mobiliteitstransitie uit de praatcircuits komt. Bijna alle partijen zien dat het openbaar vervoer structureel beter moet, en dat er snel een internationaal spoornet moet komen.

Luchtvaart wordt aangepakt

Positief is wel weer dat de luchtvaart nu echt wordt aangepakt om de klimaatprestatie te gaan leveren die verwacht mag worden en die vereist is. We hebben tot slot de 12 partijen gescoord op hun bereidheid om verantwoorde mobiliteit te realiseren. De PVV scoort hier het slechtst, en de absolute winnaar is de ChristenUnie, die ook als één van de weinige partijen heeft nagedacht over een verantwoorde toekomst van het goederenvervoer.

Klik hier voor de samenvatting van de 12e notitie

Klik hier voor de integrale 12e notitie

Over het LVM

Het Laboratorium Verantwoorde Mobiliteit is een netwerk van masterstudenten van verschillende universiteiten die affiniteit hebben met duurzame mobiliteit. Zij werken met deskundigen in een klankbordgroep, die op vrijwillige basis en op persoonlijke titel hun bijdrage aan het netwerk leveren. Het idee voor dit netwerk ontstond in de coronatijd uit zorg en enthousiasme. De zorg is dat de gehele mobiliteitssector achterblijft bij het realiseren van de klimaatopgave en ook niet inclusief is, want niet makkelijk toegankelijk voor iedereen. Het enthousiasme komt voort uit de grote hoeveelheid goede studenten die echt aan de slag willen met dit thema, aangevuld met professionals die dezelfde zorg delen.

- Klik [hier](#) voor een uitgebreide samenvatting van notitie 12.
- Klik [hier](#) voor de volledige Notitie 'Kiezen voor verantwoorde mobiliteit'
- Lees de eerdere notities op <https://labverantwoordemobiliteit.nl/>

Voor meer informatie over notitie 12:

Hans Jeekel: j.f.jeekel@outlook.com, tel: 06 51 55 15 61